

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 46

(2000-2001)

Moxy Trucks AS - egenkapitaltilførsel

*Tilråding fra Nærings- og handelsdepartementet av 16. februar
2001, godkjent i statsråd samme dag.*

1 Innledning og sammendrag

Moxy Trucks AS, som er lokalisert i Fræna kommune utenfor Molde, produserer rammestyrte anleggsdumpere for verdensmarkedet. De viktigste markedene er USA, Tyskland, Frankrike og Storbritannia. Bedriften har vært eid 99,99 pst. av A/S Olivin og 0,01 pst. av Fellesforbundet, og har ca. 235 ansatte.

Som ledd i delprivatiseringen av A/S Olivin overtok Nærings- og handelsdepartementet 99,99 pst. av aksjene i Moxy Trucks AS i desember 2000.

Moxy har siden høsten 1999 opplevd en nedgang i salgsvolumet, spesielt på det nord-amerikanske markedet. Dette har medført stor lageroppbygging og en etter hvert meget anstrengt økonomisk og likviditetsmessig situasjon for selskapet.

Regjeringen går i proposisjonen inn for at Moxy Trucks tilføres 50 mill. kroner i ny aksjekapital. En garanti for driftskreditt på 30 mill. kroner som har vært stilt av A/S Olivin, videreføres av staten v/Nærings- og handelsdepartementet. Kapitaltilførselen foretas med forventning om en rimelig økonomisk avkastning.

Videre foreslås i proposisjonen at departementet gis fullmakt til å selge statens aksjer i Moxy Trucks på et senere tidspunkt.

2 Moxy Trucks AS

2.1 Generelt om selskapet

Moxy Trucks AS er lokalisert i Fræna kommune utenfor Molde. Bedriften utvikler, produserer og markedsfører rammestyrte anleggsdumpere for verdensmarkedet. Om lag 95 pst. av produksjonen eksporteres. De viktigste markedene er USA, Tyskland, Frankrike og Storbritannia.

I de senere årene har bedriften gjennomført betydelige investeringer i nytt produksjonsanlegg og i utvikling av nye modeller. Produksjonskapasiteten til anlegget utgjør om lag 600 enheter pr. år.

Bedriften hadde 235 ansatte ved utgangen av januar 2001, hvorav 26 er varslet oppsagt. Selskapet er eiet av staten v/Nærings- og handelsdepartementet (69 994 aksjer) og Fellesforbundet (6 aksjer). Aksjekapitalen er på 70 mill. kroner.

2.2 Historikk

Moxy-bedriften ble grunnlagt av Birger Hatlebakk i 1972. Etter økonomiske vanskeligheter på slutten av 70-tallet og i 1990, ble selskapet reetablert i 1991 med den statseide bedriften A/S Olivin som eier av 2/3 av aksjekapitalen og japanske Komatsu som eier av 1/3. Komatsu trakk seg imidlertid ut som eier i 1997.

Ved Stortingets behandling 16. juni 2000 av St.prp. nr. 61 (1999-2000) Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 2000, jf. Innst. S. nr. 220 (1999-2000), ble det truffet følgende vedtak:

«XXXVIII Salg av aksjer

1. Nærings- og handelsdepartementet gis fullmakt til å gjennomføre en delprivatisering av A/S Olivin med sikte på å redusere statens eierandel i selskapet ned mot 51 % i samsvar med det opplegg som er skissert i proposisjonen.
2. Som ledd i ovennevnte delprivatisering skal aksjene i det heleide datterselskapet Moxy Trucks AS overføres fra A/S Olivin til hhv. Nærings- og handelsdepartementet og Fellesforbundet i samme forhold som deres nåværende eierengasjement i A/S Olivin.»

I samsvar med ovennevnte vedtak ble Moxy-aksjene i desember 2000 overtatt av eierne i A/S Olivin, Nærings- og handelsdepartementet og Fellesforbundet med hhv. 99,99 pst. og 0,01 pst. Aksjeoverdragelsen ble gjennomført vederlagsfritt og var et nødvendig element i delprivatiseringen av A/S Olivin.

2.3 Økonomiske hovedtall

I tabell 2.1 er vist noen hovedtall for Moxy Trucks' resultatregnskap og balanse for perioden 1996-2000.

Tabell 2.1: Hovedtall fra regnskapet til Moxy Trucks AS

Drift 1996 - 2000 (mill. kroner) ¹⁾					
	1996	1997	1998	1999	2000
Driftsinntekter	416	361	405	556	328
Driftsresultat	+ 1,1	+ 2,1	- 2,4	+ 17,9	- 34,7
Resultat før skatt	- 3,6	+ 0,5	- 12,0	+ 18,2	- 58,9
Årsresultat	- 3,8	+ 0,2	- 4,6	+ 12,9	- 58,9
Utdelt aksjeutbytte	0	0	0	0	
Balanse pr. 31.12 1996 - 2000 (mill. kroner)					
	1996	1997	1998	1999	2000
Anleggsmidler	28	32	71	71	81
Omløpsmidler	143	171	172	232	195
Egenkapital	70	71	119	136	77
Avsetning for forpliktelser					18
Langsiktig gjeld	43	63	64	56	65
Kortsiktig gjeld	57	69	61	111	115
Totalkapital	170	202	243	303	276
Ansatte pr. 31.12	237	231	252	296	273

¹⁾ Tallene for 2000 er foreløpige regnskapstall

2.4 Kapitalgrunnlag og finansiering

Moxy Trucks AS ble stiftet i juni 1991 med en aksjekapital på 30 mill. kroner, hvorav 20 mill. kroner ble skutt inn fra A/S Olivin og 10 mill. kroner fra det japanske Komatsu-konsernet. Ved etableringen tok Moxy Trucks også opp langsiktige lån på i alt 60 mill. kroner fra Industribanken, Industrifondet og Distriktenes Utbyggingsfond.

Aksjekapitalen ble i 1996 utvidet til 40 mill. kroner ved at Olivin tegnet aksjer pålydende 10 mill. kroner og økte sin eierandel i selskapet til 75 pst. Samtidig ble et overkursbeløp på 10 mill. kroner innbetalt til reservefondet.

I 1997 solgte Komatsu sine Moxy-aksjer til Olivin, som dermed ble eneeier i selskapet. I 1998 ble det gjennomført en ny utvidelse av aksjekapitalen til 70 mill. kroner ved innbetaling av 30 mill. kroner fra Olivin.

De største kreditorene til Moxy Trucks i dag er SND og Den norske Bank. SNDs låneengasjement beløp seg til ca. 62 mill. kroner ved utgangen av 2000. Hos DnB har Moxy Trucks en fast driftskreditt på 60 mill. kroner, sikret med pant i kundefordringer og varelager. Videre har DnB ydet Moxy Trucks en tilleggskreditt på 30 mill. kroner, som er sikret med en tidsbegrenset garanti fra det tidligere morselskapet A/S Olivin.

2.5 Salgsutvikling og nåværende situasjon

Markedet for anleggsdumpere har i mange år vært preget av hard konkurranse og prispress. Moxy Trucks' salg og distribusjon ble i stor grad integrert

med Komatsu's eget salgsapparat. Etter at Komatsu trakk seg ut i slutten av 1997 - og nå fremstår som en konkurrent - har det i økende grad budt på problemer for Moxy å benytte samme forhandlernet. Moxy har i det siste året hatt en vesentlig nedgang i salgsvolumet, spesielt på det nord-amerikanske markedet. Salget i 2000 utgjorde i alt ca. 215 enheter mot ca. 340 enheter året før. Dette har medført stor lageroppbygging og en etter hvert anstrengt likviditetssituasjon for selskapet.

3 Selskapets forslag

Moxy Trucks la medio desember 2000 fram for Nærings- og handelsdepartementet et forslag til en ny driftsmodell og en skisse til refinansiering av selskapet.

Forslaget til ny driftsmodell baserer seg på at den videre drift av dumpervirksomheten i de nærmeste årene må basere seg på ordrestyrt produksjon og et salgsvolum på 220 enheter pr. år. For å få til lønnsom drift i fremtiden går selskapet inn for at de faste kostnadene reduseres gjennom en restrukturering av bedriften.

Det foreslås at det etableres to operasjonelle enheter. De to forretningsområdene vil være henholdsvis videreføring av dumpervirksomheten og leveranser av verkstedprodukter til marine- og offshoreindustrien. Sentralt for begge enhetene er å finne egnede partnere/eiere som i tillegg til kapital kan bidra med blant annet kompetanse og markedsadgang. Det pekes spesielt på at en reetablering av distributørnettet for dumpervirksomheten er nødvendig.

I skissen til refinansiering er det lagt til grunn at nåværende egenkapital nedskrives og at selskapet tilføres ny egenkapital i størrelsesorden 80 mill. kroner. I tillegg er det forutsatt at det gjennomføres en gjeldssanering.

4 Uttalelser

De ansattes organisasjoner ved Moxy Trucks fremla i møte med nærings- og handelsministeren 19. desember 2000 følgende uttalelse:

«Betraktninger om situasjonen ved Moxy Trucks A/S

Organisasjonene ved Moxy Trucks ber om at følgende punkt blir tatt i betraktning ved Statens overtakelse av bedriften:

Moxy Trucks er nå i ferd med å ferdiggjøre en ny generasjon dumpere. Det har i lang tid vært arbeidet med å få disse ferdig testet og klar til produksjon. Dette er nå nær forestående. Det har kostet mye penger, tid og kløkt for å komme frem til det vi mener er et godt resultat. Dette er et produkt vi har god tro på og som vi mener vil bedre bedriftens konkurranseevne.

Vi vil se det som svært uheldig dersom våre økonomiske problemer nå skal stoppe dette prosjektet. Teknologien som er brukt er høyt utviklet sett i verdenssammenheng og vi mener at en nedleggelse av Moxy vil være et stort tap for Norsk industri.

Bedriften er godt i gang med en omstillingsprosess for å modernisere produksjonen og gjøre oss konkurransedyktige i forhold til produkt produsert i land med betydelig lavere produksjonsomkostninger. Her inngår bl.a. en bedriftsintern opplæring hvor staten v/Aetat har ytt et tilskudd på 5 mill. kroner.

Moxy Trucks AS er en hjørnestensbedrift i Fræna kommune, og en nedleggelse vil få store konsekvenser også for nabokommunene. I tillegg vil en avvikling koste samfunnet mellom 120 og 180 mill. kroner.

Bedriften har entusiastiske ansatte som har tro på produktet, en fremtid for bedriften og er villige til å stå på for at Moxy Trucks AS skal kunne stå på egne ben i fremtiden.

Vi forventer at staten ved sin overtakelse vil gå inn som en aktiv eier og treffer de tiltak som er nødvendig for at bedriften i fremtiden kan stå på egne bein uten støtte fra det offentlige.»

5 Ekstern konsulentbistand

Nærings- og handelsdepartementet ga 22. desember 2000 Hartmark Consulting AS i oppdrag å foreta en uavhengig gjennomgang og vurdering av Moxy Trucks' forslag/skisse til ny driftsmodell og refinansiering av selskapet. Hovedvekt skulle legges på bedriftsøkonomiske og markedsmessige forhold, samt kapitalbehov. Videre skulle det tas med en analyse av sentrale forretningsmessige risikofaktorer og forutsetninger for å oppnå lønnsom drift.

Endelig rapport fra Hartmark Consulting ble fremlagt 10. januar 2001. Etter konsulentenes syn har Moxy Trucks et godt produkt og bedriften synes å beherske produksjonsteknologien. Det er utviklet en ny generasjon dumpermodeller. Hovedproblemet i dag knytter seg til markedssiden. Hartmark mener at det må reetableres adekvate distribusjonskanaler i USA, og at markedsinnsatsen må konsentreres der og på hovedmarkedene i Europa. Videre må det foretas en styrking av selskapets ledelse.

Konsulentene pekte videre på at Moxy må sikres en tilstrekkelig driftskreditt og at selskapets egenkapital må styrkes ved en kombinasjon av ny kapitaltilførsel og konvertering av gjeld.

Hartmark konkluderte med at Moxy Trucks AS under gitte forutsetninger vil kunne etableres som et lønnsomt selskap fra og med 2002 dersom det i tide gjennomføres en refinansiering og det settes inn adekvate ledelsesressurser.

Kopi av konsulentrapporten følger som uttrykt vedlegg.

6 Departementets merknader

Det vises til at Nærings- og handelsdepartementet overtok 99,99 pst. av aksjene i Moxy Trucks AS i desember 2000. Dette skjedde som ledd i delprivatiseringen av A/S Olivin, som Stortinget sluttet seg til i juni 2000, jf. omtale under punkt 2.2.

Moxy Trucks har gjennom flere år gjennomført betydelige investeringer i nytt, moderne produksjonsanlegg og i utvikling av en ny generasjon ram-mestyrte anleggsdumpere. Bedriftens nåværende økonomiske vansker skyldes i vesentlig grad svikt i salget som følge av problemer knyttet til distribusjonsapparatet, nærmere bestemt den delen av forhandlernettet som også selger anleggsmaskiner for Komatsu. Moxy forhandler nå om å overta distributørselskapet i USA.

Nærings- og handelsdepartementet vurderer det slik at det vil være mulig å reetablere et velfungerende salgs- og distribusjonsapparat dersom selskapets finansielle grunnlag styrkes. Dette er en forutsetning for å bringe selskapet over i en positiv økonomisk utvikling.

Departementet foreslår derfor at Moxy Trucks refinansieres, jf. Forslag til vedtak I og II. Etter departementets vurdering vil 50 mill. kroner i ny aksjekapital og en videreføring av den tidligere eiers driftskredittgaranti på 30 mill. kroner være tilstrekkelig. Det forutsettes at selskapets ledelse styrkes, og at den nye ledelsen arbeider videre med en langsiktig kapitalstruktur for selskapet.

Regjeringen ser de statlige bevilgningene til Moxy i sammenheng med de forestående statlige inntekter fra salg av aksjer i A/S Olivin.

Det legges til grunn at det ikke vil være aktuelt med ytterligere statlig egenkapitaltilførsel eller statlige garantier.

På ekstraordinær generalforsamling i Moxy Trucks AS 7. februar 2001 ble det valgt ny styreleder for selskapet. Det ble også foretatt enkelte andre utskiftninger i selskapets styre.

Det foreslås at Nærings- og handelsdepartementet gis fullmakt til å selge statens aksjer i Moxy Trucks på et senere tidspunkt, etter at en restrukturering av virksomheten er gjennomført og de underliggende aksjonærverdiene er økt og synliggjort, jf. Forslag til vedtak III.

Nærings- og handelsdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om Moxy Trucks AS - egenkapitaltilførsel.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om Moxy Trucks AS - egenkapitaltilførsel i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til vedtak om Moxy Trucks AS - egenkapitaltilførsel

I

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
		Nærings- og handelsdepartementet:	
959 (ny)		Moxy Trucks AS	
	90	Aksjekapital, bevilges med	50 000 000

II

Nærings- og handelsdepartementet gis fullmakt til å stille garanti for en driftskreditt på 30 mill. kroner til Moxy Trucks AS. Garantifullmakten utløper 31. desember 2001.

III

Nærings- og handelsdepartementet gis fullmakt til å selge statens aksjer i Moxy Trucks AS på et senere tidspunkt, etter at en restrukturering av bedriften er gjennomført.
